

УКРАЇНА

(19) UA (11) 52379 (13) U
(51) МПК (2009)
A61K 36/00
A61P 17/02 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ЗАСТОСУВАННЯ ЛІПІНУ ЯК ЗАСОБУ ФРИГОПРОТЕКТОРНОЇ ДІЇ

1

(21) u201001836
(22) 19.02.2010
(24) 25.08.2010
(46) 25.08.2010, Бюл. № 16, 2010 р.
(72) ДОМАР НІНА АНАТОЛІЇВНА, ШТРИГОЛЬ
СЕРГІЙ ЮРІЙОВИЧ, ПІМІНОВ ОЛЕКСАНДР ФО-
МИЧ, БОНДАРЄВ ЄВГЕН ВІКТОРОВИЧ

2

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІ-
ВЕРСИТЕТ
(57) Застосування ліпіну як засобу фригопротекто-
рної дії.

Корисна модель відноситься до фармації і ме-
дицини, а саме до засобів із фригопротекторною
дією, зокрема до застосування ліпіну в якості за-
собу фригопротекторної дії.

Профілактика та лікування холодкових травм є
однією з актуальних проблем сучасної медицини,
оскільки, незважаючи на відносно м'які кліматичні
умови в Україні, загальні та місцеві ураження на-
селення низькими температурами є частими для
осінньо-зимового періоду. Як правило, у якості
фригопротекторних засобів застосовують препа-
рати, що впливають на основні ланки патогенезу
відмороження, з протизапальною, жарознижую-
чою, знеболюючою, антикоагулянтною, ранозаго-
ювальною дією тощо. На сьогодні специфічні пре-
парати для лікування холодкових травм відсутні.
Таким чином, існує значна потреба у специфічних
лікарських препаратах, що захищають організм від
переохолодження, підвищують його стійкість до дії
низьких температур та можуть бути застосовані
для профілактики і лікування холодкових травм [1].

Відомим препаратом з групи актопротекторів,
який застосовується в терапії холодкових травм, є
бемітил [2], що сприяє утворенню ферментів енер-
гетичного обміну, глюконеогенезу і антиоксидант-
ного захисту. Він підвищує стійкість організму до
гіпоксії і працездатність при фізичних навантажен-
нях, чинить імуностимулюючу та помірну психос-
тимулюючу дії. Недоліком препарату є ризик вини-
кнення нудоти, рідко блювання, неприємних
відчуттів в області шлунку, головного болю, гіпе-
ремії обличчя. Препарат протипоказаний до за-
стосування при гіпоглікемії, порушенні функції пе-
чінки, вагітності, епілепсії, артеріальній гіпертензії,
глаукомі, ішемічній хворобі серця, аритмії тощо [3].

Відомим препаратом з групи нестероїдних
протизапальних засобів, який використовують в

терапії холодкових травм, є ацетилсаліцилова кис-
лота, яка гальмує синтез простагландинів, що при-
зводить до зменшення запалення уражених діля-
нок шкіри; до зниження їх чутливості до медіаторів
болю, що в свою чергу, призводить до поліпшення
стану постраждалих [1].

Однак цей препарат має небезпечні побічні
ефекти з боку серцево-судинної системи і крові
(тромбоцитопенія, анемія, лейкопенія), органів
шлунково-кишкового тракту (печія, нудота і блю-
вання, важкі кровотечі в шлунково-кишковому тра-
кті), викликає порушення функції печінки та нирок,
а також алергічні реакції (бронхоспазм, набряк
гортані і кропивниця) тощо [3].

Завдання корисної моделі є розширення арсе-
налу ефективних лікарських засобів фригопротек-
торної дії для поліпшення якості профілактики та
лікування холодкових травм.

Поставлене завдання вирішується шляхом за-
стосування ліпіну в якості засобу фригопротектор-
ної дії.

Дотепер ліпін використовувався у складі ком-
плексної терапії в пульмонології, кардіології, аку-
шерстві, гастроентерології, нефрології як антигіпо-
ксичний, антиоксидантний, мембранопротекторний
засіб [4].

Фригопротекторна дія ліпіну не відома з дже-
рел інформації.

Корисна модель ілюструється наступним при-
кладом.

Приклад 1.

Вивчення фригопротекторної дії ліпіну прова-
дили у співвідношенні з препаратами порівняння -
ацетилсаліциловою кислотою у дозі 250 мг/кг [1] та
бемітилом у дозі 50 мг/кг [5] на білих мишах-
самцях масою 16-21 г на моделі загального охо-
лодження, для відтворення якої експерименталь-

(19) UA (11) 52379 (13) U

них тварин вміщували до морозильної камери з постійною температурою -18°C [6].

Досліджуваний препарат вводили внутрішньоочеревинно (дослідним групам 2 та 3) та у шлунок через зонд (дослідній групі 4) одноразово у вигляді ліпосомальної емульсії.

Препарата порівняння вводили внутрішньоочеревинно одноразово у профілактичному режимі за 30 хв до охолодження дослідним групам 5 та 6.

Контрольні тварини (група 1) отримували відповідний об'єм 0,9 % розчину натрію хлориду.

Лабораторних тварин розподілили на групи відповідно до препарату, що вони одержували, та його дози:

1. Контрольна група, $n=14$;

2. Ліпін внутрішньоочеревинно, 200 мг/кг (за лецитином), $n=5$;

3. Ліпін внутрішньоочеревинно, 367 мг/кг (за лецитином), $n=7$;

4. Ліпін у шлунок, 367 мг/кг (за лецитином), $n=7$;

5. Ацетилсаліцилова кислота, 250 мг/кг, $n=7$;

6. Бемітил, 50 мг/кг, $n=10$.

Фригопротекторну дію ліпіну, ацетилсаліцилової кислоти та бемітилу оцінювали за часом виживання тварин в умовах холоду. Активність препаратів розраховували як відсоток збільшення часу життя в морозильній камері. Статистичну достовірність відмінностей розраховували за критерієм Ст'юдента. Результати дослідження наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Вплив ліпіну, ацетилсаліцилової кислоти та бемітилу на час виживання мишей під час гострого охолодження в камері при -18°C

Група тварин	Час виживання, хв.	Фригопротекторна активність, %
1. Контроль, $n=14$	$49,8 \pm 3,11$	-
2. Ліпін, 200 мг/кг (за лецитином), $n=5$	$70,4 \pm 4,17^{1/2/3}$	41,4
3. Ліпін 367 мг/кг (за лецитином), $n=7$	$79,3 \pm 6,56^{4/5/6}$	59,2
4. Ліпін, 367 мг/кг (за лецитином), $n=7$	$66,9 \pm 7,04^{7/8}$	34,3
5. Ацетилсаліцилова кислота, $n=7$	$46,6 \pm 9,42$	-6,4
6. Бемітил, $n=10$	$48,3 \pm 2,80$	-3,0

Примітка: ¹ - достовірно до контрольної групи ($p < 0,01$); ² - достовірно до дослідної групи, що отримувала препарат порівняння бемітил ($p < 0,001$); ³ - достовірно до дослідної групи, що отримувала препарат порівняння ацетилсаліцилову кислоту ($p < 0,05$); ⁴ - достовірно до контрольної групи ($p < 0,001$); ⁵ - достовірно до дослідної групи, що отримувала препарат порівняння бемітил ($p < 0,001$); ⁶ - достовірно до дослідної групи, що отримувала препарат порівняння ацетилсаліцилову кислоту ($p < 0,05$); ⁷ - достовірно до контрольної групи ($p < 0,05$); ⁸ - достовірно до дослідної групи, що отримувала препарат порівняння ацетилсаліцилову кислоту ($p < 0,05$).

Аналіз наведених в таблиці 1 даних свідчить про те, що ліпін сприяв достовірному збільшенню часу життя експериментальних тварин порівняно з контрольною групою та препаратами порівняння. Причому препарат ефективний як при внутрішньоочеревинному, так і при внутрішньошлунковому введенні. Бемітил і ацетилсаліцилова кислота при одноразовому введенні за умов гострого загального охолодження виявилися неефективними.

Таким чином, ліпін чинить виражену фригопротекторну дію, яка значно переважає дію ацетилсаліцилової кислоти та бемітилу, і може бути рекомендований для застосування у медичній практиці для лікування та профілактики тяжких наслідків холодових травм.

Джерела інформації

1. Назаренко Н.А. Эффективность нестероидных противовоспалительных средств для профилактики и лечения холодовой травмы: Автореф. дис. д. мед. наук: 05.26.02, 14.00.25 / Северный гос.мед. университет МЗ РФ. - Архангельск, 2001. - 38 с.

2. Новиков В.С., Шустов Е.Б., Горанчук В.В. Фармакологическая коррекция гипертермии и гипотермии // ЦЭМПИНОФОРМ. - 2001. - №4 (46). - С. 15-16.

3. Машковский М.Д. Лекарственные средства. - 15-е изд., перераб., испр. и доп. - М.: РИА «Новая Волна»: Издатель Умеренков, 2007. - С. 124-125, 164-166.

4. Шве́ц В.И., Краснопо́льский Ю.М. Липосомы в фармации. Продукты нанобиотехнологии (продолжение) // Провизор. - 2008. - №6. - С. 34-37.

5. Квітчата Г.І. Вестибулопротекторна активність і механізм дії бемітилу і етоксібенозолу: Автореф. дис. к.мед.наук: 14.03.05 / Інститут фармакології і токсикології АМН України. - Київ, 2001. - 23 с.

6. Увеличение продолжительности жизни мышей при остром охлаждении под воздействием препарата, выделенного из *Laminaria sacchara* / Дрозд Ю.В., Бондаренко С.В., Яснецов В.В. и др. // Биол. эксперим. биол. и мед.-1991.-Т. 111, №4. -С. 383-384.

